Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001784

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-05-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сімченко Олександр Олександрович
2. Oleksandr O. Simchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Агрономія

Дата захисту: 03-05-2024

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 5026

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.29.11

Тема дисертації:

1. Агроекологічні аспекти вирощування сучасних сортів фундуку в умовах Півночі Степу України

2. Agroecological aspects of the cultivation of modern hazelnut varieties under the condtions of North Steppe of Ukraine

Реферат:

1. Сімченко О. О. Агроекологічні аспекти вирощування сучасних сортів фундуку в умовах Півночі Степу України. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 201 – Агрономія. – Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Дніпро, 2024. У дисертаційному досліджені показано можливості створення продуктивних та якісних стабільних агроценозів фундуку в умовах зони нестійкого зволоження при просуванні нових культур на глобальний південь в рамках стратегії використання змін клімату у зв'язку з суттєвим пом'якшенням умов вирощування. Висвітлена проблематика високої прихованої гетерозиготності сортів традиційної селекції та показані шляхи ідентифікації відповідних форм. Метою роботи було провести агроекологічну оцінку впровадження фундуку як культури у виробничі насадження зони нестійкого зволоження (півночі Степу

України) з метою отримання стабільних високопродуктивних агроценозів з гарними фіксованими харчовими якостями за ключовими показниками вмісту цінних елементів. За результатами наукових досліджень на різних рівнях організації агроценозів фундука (Corylus avellana) вперше: • показано можливості використання сортів фундука у виробничих насадженнях зони нестійкого зволоження; • описано прихований генетично зумовлений поліморфізм за основними господарсько-цінними ознаками в чотирьох сортів; • встановлено перспективність використання окремих сортів як вихідних форм та для внутрішньосортовогу добору за прихованою гетерозиготністю; • визначено особливості впливу окремих ознак на формування врожайності у фундука; • досліджено чотири сорти фундука як джерело корисних харчових речовин; • визначено механізми формування основних господарсько-цінних ознак у сортів фундуку в реалізації за генотип-середовищної взаємодії в зоні нестійкого зволоження; удосконалено: • методи моніторингу мінливості основних господарсько-цінних ознак для визначення їх генетично зумовленої константності; • моделювання впливу ознак на формування продуктивності та якості; • способи комплексної оцінки сортового матеріалу на придатність до агроекологічних умов; набули подальшого розвитку: • методики оцінки впливу абіотичних чинників залежно від активності в процесах формування врожайності; • способи оцінки ефективності фотосинтетичної активності листового апарату культурних рослин; • методи оцінки врожайності та якості горіхів фундука. Ключові слова: горіхоплідні, садівництво, фундук, врожайність, якість горіхів, сорт, інтродукція, зона нестійкого зволоження.

2. Simchenko O.O. Agroecological aspects of the cultivation of modern hazelnut varieties under the condtions of North Steppe of Ukraine. – Qualification science work on manuscript rules. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy by specialty 210 – Agronomy. – Dnipro State Agrarian and Economic university, Dnipro, 2024. The dissertation research shows the options of creating productive and high-quality sustainable agrocenoses of hazelnuts under conditions of an unstable wetness area when spreading new crops further in the Global South as part of a strategy for using climate change due to a significant mitigation of growing conditions. The range of problems of high latent heterozygosity of conventional breeding varieties is covered and the methods to identify the corresponding forms are explained. The purpose of the research is an agroecological evaluation of the introduction of hazelnuts as a crop in the industrial plantations of the unstable wetness area (the north of the Steppe of Ukraine) in order to obtain sustainable highly productive agrocenoses with good fixed food qualities related to key characteristics of the content of valuable elements. According to the results of scientific research at various levels of the organization of hazelnut (Corylus avellana) agrocenoses, for the first time: • the possibilities of using hazelnut varieties in production plantations of the zone of unstable moisture are shown; • hidden genetically determined polymorphism for the main economic and valuable traits in four varieties is described; • the prospect of using individual varieties as initial forms and for intravarietal selection based on hidden heterozygosity has been established; • the peculiarities of the influence of individual characteristics on the formation of yield in hazelnuts are determined; • four varieties of hazelnuts were studied as a source of useful food substances; • the mechanisms of the formation of the main economic and valuable traits in hazelnut varieties in the implementation of genotype-environment interaction in the zone of unstable moisture are determined; improved: • methods of monitoring the variability of the main economic and valuable characteristics to determine their genetically determined constancy; • modeling the influence of signs on the formation of productivity and quality; • methods of comprehensive evaluation of varietal material for suitability to agro-ecological conditions; acquired further development: • methods of assessing the impact of abiotic factors depending on the activity in the processes of yield formation; • methods of evaluating the efficiency of the photosynthetic activity of the leaf apparatus of cultivated plants; • methods of assessing yield and quality of hazelnuts. Keywords: nuts, horticulture, hazelnut, yield, quality of nuts, variety, introduction, zone of unstable moisture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Nazarenko M., Simchenko O. Diversity of hazelnut varieties and changes in plant development during introduction in the semi-arid zone. Biosystems Diversity. 2023. Vol. 31, № 3. P. 313–318.
- 2. Сімченко О.О., Назаренко М.М. Сорти фундуку як джерело отримання цінних харчових елементів в умовах півночі степу України. Аграрні інновації. 2023. № 17. С. 197–201.
- 3. Сімченко О.О., Назаренко М.М. Формування продуктивності у фундука в залежності від активності фотосинтезу. Аграрні інновації. 2022. № 15. С. 53–58.
- 4. Сімченко О.О., Назаренко М.М. Агроекологічні аспекти вирощування сучасних сортів фундуку в умовах Півночі Степу України. Стійкий розвиток сільських територій у контексті реалізації державної екологічної політики та енергозбереження : кол. моногр. ; за заг. ред. Т. О. Чайки. Полтава : ПП «Астрая», 2021. С. 150–160.
- 5. Сімченко О. О., Назаренко М. М. Агроекологічні аспекти вирощування сучасних сортів фундуку в умовах Північного Степу України. Розвиток сільських територій на засадах екологічності, енергонезалежності й енергоефективності : матеріали I Міжнар. науково-практ. конф. (Полтава, 5 трав. 2021). Полтава : РВВ ПДАА, 2021. С. 78–80.
- 6. Simchenko O., Nazarenko M., Izhboldin O. Productivity of hazelnut varieties under steppe climatic conditions. Захист і карантин рослин у XXI столітті: проблеми і перспективи : матеріали Міжнародної науково-практ. конф., присвяченої ювілейним датам від дня народження видатних вчених-фітопатологів докторів біологічних наук, професорів В. К. Пантєлєєва та М. М. Родігіна (м. Харків, 20–21 жовт. 2022 р.). Харків, 2022. С. 234–235.
- 7. Nazarenko M., Simchenko O. Activity of photosynthesis as factor for hazelnuts productivity. Матеріали VI Міжнародної науково-прак. конф. «Стан і перспективи розробки та впровадження ресурсоощадних, енергозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур» (м. Дніпро, 16–17 листоп. 2022 р.). Дніпро : ДДАЕУ, 2022. С. 3–4
- 8. Simchenko O., Nazarenko M. Hazelnut varieties as a source of microelements under the conditions of the northern steppe of ukraine. Selection of agrocrops in the conditions of climate change: directions and priorites: Collection of materials II International Scientific and Practical Conference. Odessa: Oldi+, 2023. P. 157–158.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва

Охоронні документи на ОПІВ:

Раціоналізаторські пропозиції

Впровадження виробничих насаджень фундука в зоні нестійкого зволоження

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0120U104321

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назаренко Микола Миколайович

2. Mykola M. Nazarenko

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалець Тетяна Захарівна
2. Tetiana Z. Moskalets

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут садівництва Національної академії аграрних наук

Код за ЄДРПОУ: 00413297

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 23, Київ, 03027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лихолат Юрій Васильович
2. Yuriy V. Lykholat

Кваліфікація: д.б.н., професор, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3354-8251

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лядська Інна Вікторівна
2. Inna V. Lyadska

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493675

Місцезнаходження: вул. Сергія Єфремова, буд. 25, Дніпро, Дніпровський р-н., 49600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пащенко Наталія Олександрівна
2. Nataliya O. Pashchenko

Кваліфікація: к. с.-г. н., старший науковий співробітник, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут зернових культур" Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 14, Дніпро, Дніпровський р-н., 49027, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Цилюрик Олександр Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Цилюрик Олександр Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Ткаченко Олександр Сергійович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна